



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 19. november 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-793-0055
Dok.: JER40324

STRAFFERETSPLEJEUDVALGETS KOMMISSORIUM

om reglerne om tilhold m.v.

1. Politiet kan efter straffelovens § 265 meddele en person en advarsel mod at trænge ind på, skriftligt forfølge eller på anden lignende måde forulempe en anden person (tilhold). Meddelelse af et tilhold forudsætter, at den pågældende allerede har gjort sig skyldig i en flere eller krænkelse af den karakter, som er omfattet af advarslen. Der behøver ikke at være tale om krænkelse, som i sig selv er strafbare - der kan således også meddeles tilhold ved f.eks. hyppige uønskede personlige eller telefoniske henvendelser, gentagne uønskede tilsendelser af blomster eller lignende. Overtrædelse af et sådant tilhold straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, jf. straffelovens § 265. Et tilhold gælder normalt i 5 år, jf. § 265, 2. pkt.

Afhængig af de konkrete omstændigheder kan det pågældende forhold indebære en overtrædelse af andre bestemmelser i straffeloven, f.eks. §§ 244-246 om vold, § 264 om ulovlig indtrængen eller § 266 om alvorlige trusler.

Justitsministeriet har i en cirkulæreskrivelse fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens behandling af sager om tilhold efter straffelovens § 265. Cirkulæreskrivelsen suppleres af Rigsadvokatens meddelelse nr. 3/2008 om behandling af sager om samlivsrelaterede personfarlige forbrydelser. Det fremgår af retningslinjerne, at afgørelsen om at meddele tilhold skal træffes på grundlag af en konkret vurdering af samtlige faktiske og retlige forhold, samt at politiet ikke bør være for tilbageholdende med at meddele en advarsel, når det begæres af personer, der har været udsat for f.eks. voldtægt, grovere vold eller trusler.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Meddelelse af et tilhold sker normalt efter anmodning fra den forurettede, men politiet kan også meddele et tilhold, selv om der ikke foreligger en sådan anmodning, hvis almene hensyn kræver det, jf. lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold m.v. (bortvisningsloven) § 12, stk. 1.

Det fremgår endvidere af den nævnte rigsadvokatmeddelelse, at sager om overtrædelse af tilhold bør søges behandlet hurtigst muligt.

Ud over meddelelse af tilhold efter straffelovens § 265 kan politiet også hjælpe den forurettede på andre måder, herunder ved at tilbyde vedkommende en overfaldsalarmer med direkte alarm til politiet.

Indsatsen på dette område må også ses i sammenhæng med den særlige indsats for at bekæmpe vold mod og forfølgelse af kvinder. Regeringen udarbejdede i 2005 en handlingsplan om bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien, og regeringen er i gang med at udarbejde en ny national strategi om bekæmpelse af vold i nære relationer. Rigspolitiet og Rigsadvokaten har i 2007 udarbejdet en fælles strategi for en styrket indsats over for jalousidrab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser.

2. Særligt med hensyn til vold og trusler i familien mv. gælder endvidere, at politiet i visse tilfælde kan bortvise en voldelig eller truende person mv. fra det fælles hjem i en periode med henblik på at hindre (yderligere) vold mv. mod andre medlemmer af husstanden, jf. bortvisningslovens §§ 1-2. Der er tale om et strafsanktioneret forbud mod, at den pågældende i en nærmere fastlagt periode opholder sig i det fælles hjem, dvs. boligen for personens husstand, også selv om den pågældende er ejer af boligen.

En bortvisning kan kombineres med et tilhold efter straffelovens § 265 eller et geografisk afgrænset tilhold, dvs. et forbud mod at opholde sig i et nærmere afgrænset område, jf. § 3, stk. 1 og 2. Forbuddet kan omfatte et nærmere afgrænset område i nærheden af boligen eller forurettedes arbejds- eller uddannelsessted.

Beslutning om bortvisning m.v. træffes af politiet, når den forurettede anmoder herom, eller når almene hensyn kræver det. En bortvisning gælder for en periode på højst 4 uger, som kan forlænges med 4 uger ad gangen, jf. lovens § 5. Overtrædelse af en bortvisning eller et tilhold mv. straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, jf. lovens § 11.

Justitsministeriets Forskningskontor udarbejdede i 2006 en evaluering af bortvisningsloven. Det fremgik heraf bl.a., at der i undersøgelsesperioden (1. juli 2004-9.juni 2006) var sket bortvisning i 45 sager. Højst 4 pct. af de potentielle bortvisningssager havde ført til bortvisning, og der var store variationer mellem de forskellige daværende politikredse. Der er iværksat en ny evaluering af bortvisningsloven, som forventes at foreligge omkring årsskiftet 2009-10.

3. Regeringen ønsker at styrke indsatsen for at beskytte personer mod at blive udsat for forfølgelse og chikane. Det gælder, uanset om forfølgelsen sker i forbindelse med ophævede samlivsforhold m.v. eller f.eks. over for myndighedspersoner eller andre. Det er væsentligt, at der i sådanne sager reageres hurtigt, målrettet og effektivt for at sikre den pågældendes sikkerhed og tryghed.

Justitsministeriet har besluttet at anmode Strafferetsplejeudvalget om samlet at gennemgå gældende regler og praksis samt de indhøstede erfaringer vedrørende meddelelse af tilhold og på baggrund heraf vurdere behovet for ændringer navnlig med henblik på at sikre, at brug af tilhold er et praktisk og effektivt middel til at beskytte den forurettede.

Udvalget anmodes bl.a. om at overveje, om betingelserne for at meddele et tilhold eventuelt bør lempes, f.eks. således, at der i visse tilfælde bliver mulighed for at give et tilhold, selv om den pågældende endnu ikke har været udsat for en krænkelse eller forulempelse, hvis der er en konkret nærliggende fare for, at det vil ske. Det skal samtidig overvejes, om der eventuelt i visse tilfælde bør kunne straffes for fredskrænkelser, forfølgelse mv., selv om der ikke forudgående er givet et tilhold.

Udvalget bør desuden overveje behovet for at ændre reglerne om den nærmere afgrænsning af et tilhold, herunder overveje om geografisk bestemte tilhold, som kan gives i forbindelse med bortvisning efter reglerne i bortvisningsloven, også bør kunne gives i andre sager, hvor det er hensigtsmæssigt. Et sådant tilhold kunne i givet fald indebære, at den pågældende får et strafsanktioneret forbud mod at opholde sig inden for et nærmere fastsat område, f.eks. inden for en vis afstand fra den forurettedes bolig, arbejdsplads eller uddannelsessted, uanset om den pågældende i øvrigt kontakter den forurettede eller ej.

Udvalget anmodes endvidere om at overveje spørgsmålet om håndhævelse af et meddelt tilhold. Det skal bl.a. overvejes, om straffen for overtrædelse af et tilhold bør skærpes.

Udvalget skal endvidere overveje spørgsmålet om at indføre adgang til at iværksætte elektronisk kontrol med overholdelsen af geografisk afgrænsede tilhold, jf. ovenfor - f.eks. via GPS-overvågning. Udvalget skal i den forbindelse søge at belyse de tekniske muligheder for at gennemføre en sådan ordning og på baggrund heraf vurdere fordele og ulemper ved ordningen, samt hvordan den i givet fald kan tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde. Udvalget skal bl.a. indhente oplysninger om relevante udenlandske ordninger og erfaringer med at anvende elektronisk kontrol, herunder bl.a. i Norge.

I tilknytning til overvejelserne om revision af tilholdsreglerne bør Strafferetsplejeudvalget endvidere overveje, om der i lyset af de praktiske erfaringer med anvendelsen af reglerne om bortvisning, jf. herved også den kommende evaluering fra Justitsministeriets Forskningskontor, er behov for at ændre reglerne i bortvisningsloven.

I det omfang Strafferetsplejeudvalget finder, at der er behov for lovændringer, anmodes udvalget om at udarbejde et lovudkast. Med hensyn til det ovenfor nævnte spørgsmål om GPS-overvågning m.v. anmodes udvalget om at udforme et udkast til regler om, hvordan en ordning med elektronisk kontrol med overholdelsen af tilhold i givet fald vil kunne udformes.